**Udskriftsdato: 3. november 2026 (Gældende)**

# 2017-24. Afgørelser vedrørende en læge, der havde fået kritik af Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, kunne ikke undtages fra aktindsigt

| | |
|---|---|
| Ministerium: Folketingets Ombudsmand | Journalnummer: Sag nr. 17/02425 |

# 2017-24. Afgørelser vedrørende en læge, der havde fået kritik af Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, kunne ikke undtages fra aktindsigt

En borger klagede til ombudsmanden over, at Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn havde givet hende afslag på aktindsigt i nogle afgørelser, der tidligere havde været offentliggjort på Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside i medfør af reglerne om offentliggørelse af afgørelser i klagesager på sundhedsområdet. Afgørelserne havde været offentliggjort i anonymiseret form i forhold til patienterne, men uden anonymisering af lægen.

Disciplinærnævnet havde i afgørelserne udtalt kritik af lægen i forbindelse med hans sundhedsfaglige virksomhed som privatpraktiserende speciallæge i psykiatri.

Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn havde i afgørelsen om aktindsigt henvist til offentlighedslovens § 30, nr. 1, hvorefter retten til aktindsigt ikke omfatter oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold. Det var i den forbindelse nævnets vurdering, at hensynet til beskyttelsen af lægen som privatpraktiserende speciallæge er blandt de beskyttelseshensyn, der er omfattet af bestemmelsen.

Ombudsmanden bad på baggrund af klagen disciplinærnævnet om en udtalelse. I brevet til nævnet redegjorde ombudsmanden for gældende ret på området. Ombudsmanden bemærkede bl.a., at det er fast antaget i den juridiske litteratur og praksis, at oplysninger om disciplinære forhold, herunder disciplinærreaktioner, i almindelighed ikke har karakter af fortrolige oplysninger, medmindre oplysningerne udspringer af forhold i den ansattes privatliv, eller hvis pligttilsidesættelsen tillige er strafbar. Det gælder, uanset om den pågældende er offentligt ansat eller privatansat.

Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn genoptog sagen i lyset af ombudsmandens høring og imødekom aktindsigtsanmodningen fuldt ud.

Ombudsmanden afsluttede på den baggrund sin behandling af sagen.

(Sag nr. 17/02425)

Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn meddelte ved afgørelse af 2. maj 2017 A delvis afslag på aktindsigt i nævnets materiale vedrørende læge B.

Den 21. maj 2017 klagede A til mig over den del af nævnets afgørelse, der vedrørte afslag på aktindsigt i tre afgørelser, der tidligere havde været offentliggjort på Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside.

Ved brev af 20. juni 2017 bad jeg Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn om en udtalelse om sagen. Jeg skrev bl.a. følgende:

**"1.** A anmodede ved e-mail af 25. april 2017 om aktindsigt i tre afgørelser om læge B, som tidligere har været offentliggjort på Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside i medfør af reglerne om offentliggørelse af afgørelser i klagesager mv. på sundhedsområdet.

Ved afgørelsen af 2. maj 2017 tog Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn – efter en yderligere præcisering af aktindsigtsanmodningen – stilling til spørgsmålet om aktindsigt i forhold til alle sager, som var registreret som klager over den pågældende læge, herunder de tre sager, hvori afgørelserne tidligere havde været offentliggjort, og som min undersøgelse angår.

Det fremgik, at alle sager omhandlede lægens sundhedsfaglige virksomhed som ansat uden for det offentlige sundhedsvæsen.

Nævnet meddelte afslag på aktindsigt i de 12 sager under henvisning til offentlighedslovens § 30, nr. 1, hvorefter retten til aktindsigt ikke omfatter oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold.

Nævnet henviste til, at afgørelserne og akterne i de 12 sager i vidt omfang indeholder oplysninger med hensyn til den patient, afgørelserne vedrører, herunder oplysninger, der har karakter af fortrolige helbredsoplysninger. Nævnet anførte endvidere, at de pågældende oplysninger er omfattet af nævnets tavshedspligt i medfør af forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 1.

Jeg må forstå det således, at nævnet vurderede, at også oplysninger om den indklagede læge kunne undtages fra aktindsigt med henvisning til offentlighedslovens § 30, nr. 1. Jeg henviser i den forbindelse bl.a. til, at nævnet i forbindelse med vurderingen af, om der kunne gives aktindsigt efter princippet om meroffentlighed, anførte, at hensynet til beskyttelsen af lægen som privatpraktiserede speciallæge er blandt de beskyttelseshensyn, der er tilgodeset i § 30, nr. 1.

At nævnet anlagde denne forståelse af § 30, nr. 1, underbygges også af nævnets bemærkning specifikt i relation til anmodningen om aktindsigt i de tre tidligere offentliggjorte afgørelser:

'Det forhold, at en afgørelse tidligere har været offentliggjort uden anonymisering af sundhedspersonens navn, indebærer ikke, at der i højere grad kan gives indsigt i den pågældende afgørelse i forhold til afgørelser, der ikke tidligere har været offentliggjort. Beskyttelseshensynet i offentlighedslovens § 30, nr. 1, er således også gældende for sådanne sager. '

Disciplinærnævnet fandt på den anførte baggrund, at A heller ikke havde ret til aktindsigt i de tidligere offentliggjorte afgørelser.

Det var dog nævnets vurdering, at beskyttelseshensynene bag § 30, nr. 1, ikke gør sig gældende, hvis den, der anmoder om aktindsigt på grund af den tidligere offentliggørelse af afgørelsen, har kendskab til afgørelsens hovedindhold. I et sådant tilfælde finder nævnet, at der kan gives aktindsigt efter princippet om meroffentlighed.

Nævnet fandt ud fra A's kendskab til enkelte, korte afsnit i hver af afgørelserne i det konkrete tilfælde ikke grundlag for at give meraktindsigt.

**2.** Jeg har som nævnt afgrænset min undersøgelse til kun at omfatte Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns afslag på aktindsigt i de tre afgørelser, som tidligere har været offentliggjort på Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside.

De pågældende afgørelser har været offentliggjort i medfør af reglerne om offentliggørelse af afgørelser i klagesager på sundhedsområdet, jf. § 17 i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (senest lovbekendtgørelse nr. 84 af 17. januar 2017) og bekendtgørelse nr. 1109 af 11. september 2015.

Det følger af reglerne, at disciplinærnævnet offentliggør afgørelser uden anonymisering af oplysninger om sundhedspersonen i bl.a. klagesager, hvor der er givet kritik for alvorlig eller gentagen forsømmelse (bekendtgørelsens § 1, stk. 1, og § 3).

Jeg må forstå det således, at nævnets vurdering i forhold til spørgsmålet om aktindsigt i denne del af sagen alene bygger på hensynet til den indklagede læge, dvs. hensynet til beskyttelsen af oplysningerne om, at nævnet har udtalt kritik af lægen for overtrædelse af sundhedslovgivningen.

Jeg henviser i den forbindelse til, at afgørelserne må forudsættes ikke at indeholde (fortrolige) oplysninger om de patienter, som klagesagerne vedrører, idet der forud for offentliggørelsen skal ske anonymisering af sådanne oplysninger, jf. herved § 6, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1109 af 11. september 2015.

**3.** Disciplinærnævnets afgørelse er som anført truffet på grundlag af § 30, nr. 1, i offentlighedsloven (lov nr. 606 af 12. juni 2013). Bestemmelsen har følgende ordlyd:

**'§ 30.** Retten til aktindsigt omfatter ikke oplysninger om
1) enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold (…)'

Bestemmelsens anvendelsesområde er bl.a. beskrevet i forarbejderne, hvor følgende bl.a. er anført (jf. lovforslag nr. L 144 af 7. februar 2013, Folketinget 2012-13):

'Bestemmelsen, der er enslydende med den gældende lovs § 12, stk. 1, undtager oplysninger om privatlivets forhold og erhvervsmæssige forhold fra retten til aktindsigt. Bestemmelsen er begrundet i hensynet til privatlivets fred og private erhvervsinteresser m.v. Der henvises om denne bestemmelse generelt til pkt. 4.1.1.16, jf. pkt. 3.4.3.1 og pkt. 3.4.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter *nr. 1* omfatter retten til aktindsigt ikke oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold.

Ved vurderingen af, hvilke oplysninger der kan anses for at vedrøre 'private forhold', må der – som efter den gældende lov – tages udgangspunkt i, om oplysningerne er af en sådan karakter, at de efter den *almindelige opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab*. Det er således ikke enhver konkret oplysning om enkeltpersoners forhold, der kan tilbageholdes med hjemmel i bestemmelsen.

…

Omfattet af nr. 1 er *særligt følsomme oplysninger*, såsom oplysninger om race og religion, oplysninger om strafbare forhold, helbredsforhold og lignende. Endvidere er *mindre følsomme oplysninger* omfattet, f.eks. oplysninger om CPR-numre, beskyttede adresser i folkeregisteret, beskyttede telefonnumre og

oplysninger om eksamenskarakterer. Bestemmelsen omfatter også oplysninger, der afspejler, at en person har været indstillet til Kongehuset til en orden, som den pågældende imidlertid ikke fik.

*Uden for bestemmelsen* falder oplysninger af rent objektiv karakter, såsom oplysninger om udstedelse af pas og jagttegn, oplysninger om civilstand og oplysninger om indgåelse af ægteskab. Det samme gælder oplysninger om, hvem der har truffet afgørelse i en sag eller i øvrigt medvirket ved sagens behandling, samt oplysninger, der er offentligt tilgængelige, f.eks. i offentlige registre, såsom folkeregisteroplysninger. '

Som det fremgår, er bestemmelsen begrundet i hensynet til privatlivets fred og undtager dermed oplysninger om 'private forhold' fra retten til aktindsigt.

Der ses ikke i forarbejderne til § 30, nr. 1, at være taget stilling til, om oplysninger om disciplinære forhold er omfattet af bestemmelsen.

Det er imidlertid fast antaget i den juridiske litteratur og praksis, at oplysninger om disciplinære forhold, herunder disciplinærreaktioner, i almindelighed ikke har karakter af fortrolige oplysninger. Det gælder, uanset om der er tale om offentligt ansattes eller privatansattes disciplinære forhold.

Jeg kan i den forbindelse henvise til Jon Andersen mfl., Forvaltningsret, 2. udgave (2002), s. 424, og til Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer (2014), s. 365, hvor det er anført, at oplysninger om påståede eller konstaterede disciplinærforseelser som udgangspunkt ikke er fortrolige, medmindre oplysningerne udspringer af forhold i den ansattes privatliv. Og dermed, at disciplinærforseelser, der alene afslører rene tjenstlige forhold – medmindre forholdet er strafbart – ikke er omfattet af offentlighedslovens § 30, nr. 1 (eller af den tilsvarende bestemmelse i forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 1, om offentligt ansattes tavshedspligt med hensyn til oplysninger om private forhold).

Se også sagen gengivet i Folketingets Ombudsmands beretning for 1976, s. 130, hvor ombudsmanden udtalte, at 'tjenstlige forhold', som vedrører spørgsmålet om, hvordan en offentlig ansat udfører sin tjeneste, herunder hvorvidt han udfører den på en sådan måde, at han opfylder sine tjenstlige forpligtelser, i almindelighed måtte antages af falde uden for § 2, stk. 1, i offentlighedsloven (nu § 30, nr. 1).

Jeg kan endvidere henvise til sagen i Folketingets Ombudsmands beretning for 2005, s. 253, hvor ombudsmanden bl.a. tilkendegav, at der som udgangspunkt ikke er noget til hinder for at give meraktindsigt i oplysninger, der i medfør af bestemmelsen om undtagelse af sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentliges tjeneste (nu offentlighedslovens § 21, stk. 2) er undtaget fra aktindsigt, herunder eksempelvis oplysninger vedrørende påstående eller konstaterede disciplinærforseelser.

I forhold til oplysninger om disciplinære forhold vedrørende personer, der ikke er ansat i den offentlige forvaltning, men som indgår i en sag hos en forvaltningsmyndighed (og som derfor er omfattet af reglerne om aktindsigt), kan jeg henvise til Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (2013), s. 691 og 707, hvor det (i forhold til den tilsvarende bestemmelse i forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 1) er anført, at sådanne oplysninger må bedømmes på tilsvarende måde som i relation til offentligt ansatte, jf. betænkning 1516/2010 om offentlige myndigheders offentliggørelse af kontrolresultater, afgørelser mv., s. 27 f.

Se endvidere sagen i Folketingets Ombudsmands beretning for 2000, s. 465, om aktindsigt i en sag i Undervisningsministeriet om afskedigelse af en ansat ved en privat daghøjskole. I den pågældende sag tilsluttede ombudsmanden sig Justitsministeriets opfattelse, hvorefter indførelsen af bestemmelsen i den dagældende offentlighedslovs § 2, stk. 2, 2. pkt. (§ 21, stk. 2, i den gældende lov), om undtagelse af offentligt ansattes personalesager fra aktindsigt, ikke havde udvidet muligheden for at anvende lovens § 12, stk. 1, nr. 1 (nu § 30, nr. 1) til at afslå aktindsigt i sager om privates ansættelsesforhold.

Jeg henviser herved også til Kent Kristensen i Ugeskrift for Retsvæsen 2011B. 337, hvor det nærmere er anført, at de hensyn, der ligger til grund for undtagelsen af sager efter den dagældende offentlighedslovs § 2, stk. 2, 2. pkt. (nu § 21, stk. 2), udtrykkeligt er rettet mod offentligt ansatte, og således ikke udvider adgangen til at give afslag på aktindsigt i oplysninger om privatansatte. Sammesteds er det i øvrigt anført, at oplysninger om en klage- eller tilsynsmyndigheds bedømmelse af en sundhedspersons faglige virksomhed ikke er omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1 (nu § 30, nr. 1). Dette gælder dog ikke, hvis pligttilsidesættelsen tillige er strafbar, herunder hvis en sundhedsperson af tilsynsmyndighederne er indstillet til strafferetlig forfølgning.

**4.** Jeg beder Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn om at inddrage det, som jeg har anført under pkt. 3, i grundlaget for sin udtalelse.

Disciplinærnævnets udtalelse vil eventuelt blive sendt til partshøring.

Jeg beder også om at modtage kopi af akterne i den sag, som nævnet oprettede i anledning af A's aktindsigtsanmodning, og de dokumenter, som nævnet har afslået at give aktindsigt i.

Jeg beder om at modtage udtalelsen og materialet inden 3 uger.

Hvis Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn imidlertid i lyset af klagen og på baggrund at det, som jeg har anført ovenfor, ønsker at genoptage behandlingen af sagen, hører jeg det gerne, eventuelt telefonisk. I en sådan situation vil jeg overveje, hvorvidt jeg har anledning til at foretage mig mere i sagen, og om jeg vil tilbagekalde min anmodning om en udtalelse i sagen (og om lån af akter). "

Den 10. juli 2017 blev en af mine medarbejdere kontaktet telefonisk af Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, som meddelte, at nævnet havde besluttet at genoptage sagen og give A aktindsigt i lyset af det, som jeg havde anført i mit brev af 20. juni 2017.

Jeg modtog den 14. juli 2017 kopi af det brev, som nævnet den 13. juli 2017 havde sendt til A. Af brevet fremgik bl.a. følgende:

"På baggrund af en henvendelse fra ombudsmanden har vi valgt at genoptage sagen.

Du har bedt om aktindsigt i 3 tidligere offentliggjorte afgørelser.

Efter at have identificeret sagerne kan det oplyses, at to af de sager du refererede til tilhørte den samme sag. Nævnet har derfor kun taget fornyet stilling til to sager.

Disciplinærnævnet har valgt at tildele aktindsigt i begge afgørelser. ”

Ved brev af 17. juli 2017 meddelte jeg A, at jeg i lyset af, at Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn med den nye afgørelse havde imødekommet hendes anmodning fuldt ud, ikke havde tilstrækkeligt grundlag for at fortsætte min undersøgelse.

Samme dag orienterede jeg Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn om, at jeg trak min anmodning om en udtalelse tilbage.